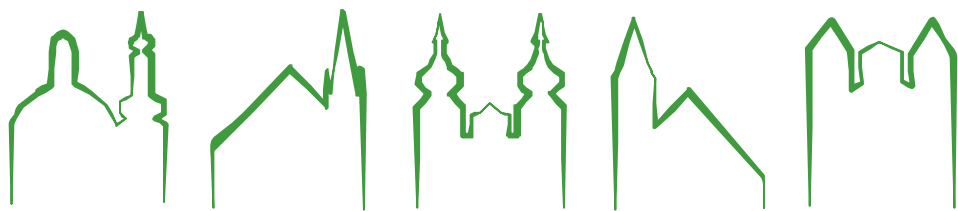

Život farností Znojma

2/2025

Ročník XXXV | Cena 14 Kč

Pouť jubilejního roku ze Znojma do Mariazell

Babička mívala na skříní krásnou porcelánovou sochu Panny Marie s Jezulátkem a v albu fotografií, kde se coby osmnáctileté děvče s kamarádkou usmívá odněkud, co bychom dnes nazvali fotokoutkem. Vždycky nám vyprávěla, jak na to poutní místo jely vlakem, a až teď si uvědomuji, že její „za svobodna“ bylo vlastně velmi krátké období mezi dětstvím a příchodem války a jak velký zážitek ve dnech plných povinností pro ni tato cesta byla.

Jedna z prvních cest naší rodiny do zahraničí po sametové revoluci v roce 1989 vedla právě sem. Já jsem toto místo od té doby navštívila pak ještě jednou, v roce 2000, což byl vlastně také jubilejní rok.

Poutě v jubilejním roce nabývají zvláštního významu, přinášejí příležitost hlubokého duchovního zážitku, posílení naší víry a prostor i podmínky pro nalezení odpovědí na naše otázky a trápení. Nabízí se i možnost získat plnomocné odpustky.

V našem děkanství jsou v letošním jubilejním roce pořádány různé poutě a na tu do Mariazell jsme se přihlásily se sestrou, protože mám náhodou 8. května narozeniny a zdálo se nám to jako dobrý nápad, jak prožít tento den požehnaně.

Jak se ale termín narozenin i pouti blížil, začaly mě tížit pochybnosti. Svěřila jsem se s nimi tetě Findové, která za svůj život – na rozdíl ode mne – absolvovala poutí více. Mám strach, povídám u kávy, že tam bude moc modlení. Nevím, jestli se celý den v autobuse zvládnou promodlit.

Teta pokrčila rameny s odpovědí, že je to přece pout', ne?

Ráno ve čtvrtek 8. května jsem se sešla u bývalých Městských lázní a byly nás tři zájezdní autobusy, v každém busu byla nejméně jedna „duchovní osoba“ jako doprovod. Jeda loď' vyplula z Louky, také se svým pastýřem.

Z OBSAHU:

Ohlédnutí za Nocí kostelů
Rozhovor o kostelních netopýrech
Ministranti v Olomouci

Nakonec se ukázalo, že množství obávaných růženců, korunek Božího milosrdenství a předčítání duchovních textů měli v rukou právě kněží v jednotlivých autobusech a navzájem se to docela lišilo.

Cesta byla ale dost dlouhá na všechno – na modlitbu, hovor se sousedem, svačinu, spánek i na koukání z okna. Krajina se postupně proměňovala a ani jsme se nenadáli a známá dolnorakouská panoramata vystřídaly Alpy.

Pan farář z Přímětic, otec Marek Coufal, nám přečetl něco z dějin mariazellského poutního místa. Byli jsme překvapeni, kolik znojemské a moravské historie je s tímto poutním místem k Velké matce Rakouska spojeno.

Když byl mnich Magnus již začátkem dvanáctého století vyslán opatem benediktinského kláštera sv. Lambrechta do údolí Zellertal, aby spravoval zdejší církevní obec, nevezal s sebou téměř nic jiného než sošku Panny Marie z lipového dřeva. Cesta lesy se ale náhle uzavřela obrovskou skalou a mnich nemohl dále pokračovat. Panna Maria ovšem vyslyšela jeho prosby, skálu rozetnula, a tak mohl Magnus svou cestu dokončit. V těch místech pak začal svůj nový život na hraně poustevnictví. Panna Maria ho ale nechťela nechat samotného a přivedla k tomuto opatrovníkovi své neobyčejné obyčejné sošky mnohé poutníky, mezi nimi i knížete Vladislava Jindřicha s manželkou. Právě oni se zasloužili o povýšení chýšky a kapličky (celý, kterou Magnus pro sebe postavil vedle stromu, na který sošku upevnil) na první kostel.

Když jsme do městečka Mariazell dorazili, pršelo. Bylo zataženo a všem bylo jasné, že dnes se nevyčáší a tohle je počasí, které bude naši pouť provázet po celou dobu. To mi bylo líto a vlastně musím říct, že jsem tady ani nic nepoznávala, náměstí, baziliku zvenku ani zevnitř, dokonce ani zlatý baldachýn, ve kterém je soška umístěna.

Na pouť do Mariazell vyrazily ze Znojma čtyři autobusy.

Měli jsme půl druhé hodiny času, abychom si městečko prošli, stavili se v kostele ještě přede mší svatou, navštívili cukrárnu, stánky se suvenýry nebo také svíčkovou jeskyni. Ta byla nádherná. Dnes už si člověk ani neuvědomí, kolik tepla a světla mohou vydat desítky zapálených svíček. V tomto tichém místě bylo v silné akustice slyšet každé slovo, které si člověk jen pomyslel.

Pršet nepřestávalo, zásoby eur vzaly ve stánku s perníčky Pirker rychle za své, a tak jsme v pláštěnkách vyrazily po horské pěšině nahoru. U paty lanovky na kopec Bürgeralpe jsme se sestrou našly kameny, které vypadaly jako kvasnice, a to vlastně byla jediná věc, kterou jsem si z dětství pamatovala. Cestou zpět jsme došly ke Golgotě a začaly potkávat přátele a známé, kteří tam přišli křížovou cestou z opačné strany.

Před dvanáctou hodinou jsme se shromáždili u kaple Heiliger Brunn, kde si jako za starých časů dobrovolníci rozebrali poutní prapory s našimi národními patrony a za zpěvu písní jsme se vydali ke kostele. →

Uvnitř chrámu bylo tolik světla, kolik jen za takového počasí mohlo být, a zlatý baldachýn, v němž skromně spočívala dřevěná soška, tradičně oděná do brokátu, všechno to světlo odrážel. Zlaté žestě kapely, která s námi přijela, nás doprovázely po celou mši svatou. Stáli jsme tam, jako generace našich předků – po staletí, opakovaně, s přestávkami a dokola. Pan farář, který vítá na tomto místě české turisty asi tak nejméně sto let, mile vítal i nás a nabízel příležitost ke svatě zpovědi.

Otec Martin měl kázání pro děti, a paní vedle mě se otázala, odkud že je tenhle pan farář? Ten je přece náš a ministranti u oltáře jsou také naše děti. Otec děkan Jindřich Bartoš vyprávěl silný dojemný příběh, kterých na těchto místech Panna Maria slyšela miliony. Také řekl, že naši předkové v dávných dobách podnikali do Mariazell poutě pěší. Ze Znojma jim to zabralo týden, cesta zpět rovněž. Páni... to bych asi potřebovala, tohleto.

Po mši svaté jsme mohli pokleknout před mřížku, kde jsem cítila kolena svých babiček a prababiček, které si tam jako mladá děvčata vyprošovala... co asi? Ženicha? Zdraví? Zdraví pro celou rodinu, po-

tomstvo? Možná i pro mě...? Jsem tady, živá a zdravá, tak možná, abych spíše poděkovala. A tak děkuji, Panno Maria, a také prosím, zase za svoje potomstvo, aby žilo nejen ve zdraví, ale i v míru, který je dnes, stejně jako ve třicátých letech, když tu byla babička, velikým tématem.

Cestou zpět jsme se ještě zastavili na poutním místě Sonntagberg. Autobusy jsme nechali pod kopcem a vyšplhali jsme se krátkou cestou po schodech ke kostelu. Sestra Viannea se smála, že až půjdeme zpátky, bude konečně slunečno. To určitě. Jedině, že bys udělala zázrak. Prší přece celý den.

V kostele jsme se pomodlili ještě několik posledních společných modliteb, proběhlo i žehnání předmětů, které jsme si přivezli z Mariazell, a pak zahrály naposledy žestě mnohohlasně ke zpěvu a byla to taková krása, že jsem stejně zpívat nemohla. Dostali jsme požeňání na cestu a opustili kostel.

Venku krásně svítilo sluníčko, a je to tak dobře, Vianneo.

Cestou autobusem nám jeden z kněží oznámil, že naše modlitby byly vyslyšeny, nad Vatikánem stoupá bílý kouř a papež je

zvolen. Wáu, já jsem se za to sice dnes moc nemodlila, ale děkovat mi můžete a teď jsem moc zvědavá, kdo že to je? Sestra Viannea nám tiše pošeptala, že se obává, že svět ještě není připraven na papeže z Afriky. Ne? S napětím jsme sledovali displeje mobilů a vyhlíželi tvář nového svatého otce... Naše pouť získala nový rozměr.

Na poděkování za úspěšnou volbu hlavy církve jsme se hbitě rozmodlili ještě jeden růženeček, a protože jsme ho nestihli celý, poslední dva desátky jsme dostali za domácí úkol. Ještě stále hledám šprta, na kterého to deleguju, kdyžtak se ozvěte...

A už jsou tu Hatě, freeport, letadlo, zeměkoule, rytíři a jsme skoro doma.

Náhle nám však cestu uzavřela obrovská skála a my nemůžeme dále pokračovat... Nebo ne?

Možná bychom potřebovali zažít takovýto zázrak, abychom upevnili nejen svou víru, ale přivedli k Panně Marii i další prosebníky...

HaNa

Pouť do Mariazell pohledem 10leté Ladunky

Ve čtvrtek 8. května jedeme do Mariazell, těšila jsem se, že jedu s maminkou jen já a máme čas jen pro sebe. Jely celkem čtyři autobusy poutníků ze Znojma. Pro malé děti a ty, co třeba neví: nebyla to pouť plná kolotočů a různých takových věcí, ale šli jsme na mši do kostela a mohli jsme tam jít i na křížovou cestu. Kostel v Mariazell je největším poutním místem v Rakousku.

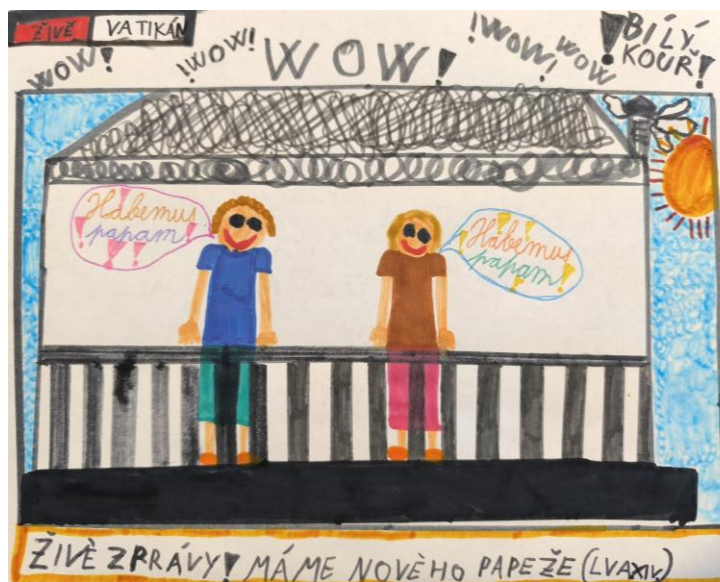
Byly celkem dvě zastávky na občerstvení cestou tam i zpátky. Hned na první jsme se setkaly se sestřičkami Vianneou, Monikou a Terezkou, které nás doprovázely a byla s nimi i sranda. Mám s sebou plyšáka andílka, knížku, penál a deník, do kterého právě píšu. Cesta k Mariazell vede přes Annaberg, jedeme kolem krásných lesů a čistých horských potůčků. Předpokládá se příjezd v 9 až 10 hodin. Když jsme v Mariazell vystoupali po schodech nahoru, tak jsme uviděli baziliku a kolem stánky. Kostel byl zvenku růžový a uvnitř se všude blýskal, nejvíce soška Panny Marie s Ježíškem. Podle dřevěné sošky, kterou si kdysi přinesl mnich do svého příbytku – celý, bylo pojmenováno poutní místo Mariazell.

Na mši se šlo průvodem s vlajkami a troubili nám muzikanti na cestu. Při mši jsme chtěli jít ministrovat, ale na všechny nevyšly obleky :-). Ale aspoň jsme byly my děti vepředu. Otec Martin říkal, že až pojedeme za 30 let do Mariazell, máme se my děti pomodlit za něj a za kněze, kteří už budou mrtví. Ale my chceme, aby s námi byl otec Martin co nejdéle.

Já jsem si s maminkou chtěla udělat náš den a oslavit můj křest, který jsem měla na Bílou sobotu. Byla to velká slavnost a přijela za námi celá rodina až z Koprivnice. Chtěla jsem v Mariazell poděkovat za svůj křest a zároveň se pomodlit, abych hezky prožila své první svaté přijímání. Na to a na setkání s Pánem Ježíšem jsem se moc těšila. Jsem ráda, že se to všechno sešlo v jubilejním roce.

Po mši jsme byli v kavárně a měli zmrzku a kafe. Před odjezdem jsme ještě s mamkou vyběhly do kapličky ke křížové cestě a v prameni jsme si napustily vodu a osvěžily se. Mamička mi ještě před odjezdem koupila ve stánku medailonku a vysněného pejska a utíkaly jsme do autobusu.

No a už bylo 14.45 hodin a my jsme museli s malým zpožděním jet dál. Jeli jsme na další poutní místo, největší po Mariazell, jmenovalo se Sonntagberg, v překladu to znamená Nedělní hora. Už z dálky byl vidět na vysokém kopci kostel, který po dešti

zdobila duha a slunce. V kostele jsme mohli dát na oltář různé věci jako křížky, desátky a medailonky, které nám posvětili. Po žehnání předmětů jsme odjžděli domů.

Po cestě zpátky najednou vypukla v autobusu sláva. Někdo začal volat, že z Vatikánu jde bílý kouř. Všichni vytahovali mobily a sledovali ČT 24. „Habemus Papam“. Až jsme se všichni dodivali na proslov nového papeže Lva IX., tak jsme se pomodlili růžencem a zpívali. Tak tohle byla pouť do Mariazell a těším se zase příště, ahoj.

Lada Marie Magdalena Pavelková

Jeden z prvních portrétů nového papeže Lva XIV. nakreslený znojemským farníkem krátce poté, co byl nový Svatý otec představen na balkónu Svatopeterské baziliky. ©Tomáš Kuldán, 2025.

Pokoj vám!

Je to pokoj vzkříšeného Krista, pokoj neozbrojený a odzbrojující, pokorný a vytrvalý.
Pochází od Boha, který nás všechny bezpodmínečně miluje.

Lev XIV.

Na startovní čáře s Ježíšem

V neděli 1. června jsme byli v kostele Nalezení sv. Kříže svědky slavnostní události. Desátou mší svatou jsme mohli prožít společně s dalšími 14 dětmi, které poprvé přistoupily k 1. svatému přijímání. Na pomyslné startovní čáře stanuli Terežka, Zorka, Zuzanka, Terka, Ladunka, Standa, Anička, Miloš, Valerie, Anna, Tereza, Honzík, Stella a Petr, aby se vydali společně s Ježíšem na

další životní etapu. A jak jim kladl na srdce otec Martin, tohle nebyla jen jednorázová akce, to je cesta na celý další život. Srdečná atmosféra během celé mše svaté, kde se střídaly okamžiky dojemné i humorné, dotvořila sílu celého slavnostního okamžiku. V závěru se děkovalo jak obětavým katechetkám, tak sestře Viannee a otcí Martinovi za doprovázení dětí při tak důležitém kroku v jejich prožívání víry. Celou mší svatou doprovodila skupina Souhlásky, která přispěla svými krásnými zpěvy k dotvoření celé slavnosti.

Datum 1. svatého přijímání příhodně ladil s Mezinárodním dnem dětí. Co víc si k svátku přát, než přijetí Krista? Přesto děti na konci bohoslužby nepohrdly ani drobnou sladkostí ☺, kterou na závěr všem předala sestra Viannea. Po mši svaté bylo v sále kláštera připraveno i skvělé pohoštění, které bylo pomyslnou tečkou za celým krásným obřadem. Přejeme našim prvokomunikantům stálou radost v srdci z přítomnosti Krista.

Petra Bláhová

333 slov

otce Marka Coufala

Přichází čas prázdnin a dovolených a s jejich dobrým prožíváním je spojena radost a veselí. Člověk chce nabrat nové síly, přijít na nové myšlenky a v radosti si užít volného času. Jenže radost může být pravá i nepravá. Stejně jako může být pravý a nepravý zármutek. To může být pro nás překvapením, ale i sám Pán Ježíš říká: „*Amen, amen, pravím vám, vy budete plakat a naříkat, ale svět se bude radovat; budete se rmoutit, ale váš zármutek se promění v radost*“ (Jan 16,20). A tak se nabízí otázka: Proč budeme plakat? Pro obtíže, které přijdou i kvůli naší víře? Pokud jsme přesvědčeni o pravdivosti hodnot předávaných Kristem, nebudeme se jich zříkat, ani když se nám na první pohled zdá snazší žít povrchně jako tento svět. Ale všeho do času, neboť tento pravý zármutek se obrátí v pravou radost. Podívejme se na Apoštoly. Ti trpěli pro víru v Krista pro hlásání jeho slova. A i když zakoušeli bití a věznění, nakonec odcházeli s radostí, že směli pro to jméno trpět. Pochopili, kým Ježíš je. Poznali, že On je ten nejvyšší a nejmocnější Pán. Pro společenství s ním se vyplatí snášet příkoří a obtíže, neboť on odměňuje věrnost radostí věčnou. Jestliže trpíme s Kristem, jestliže naše trápení a bolesti svěřujeme Bohu, tak tuto pravou bolest Bůh promění v radost, neboť přinese užitek, jako přinesla užitek bolest, utrpení a smrt Ježíšova. Pravá bolest má vždy vztah ke kříži, kterým nás Kristus zrodil k radosti života věčného. Máme-li bolest a nesnáze správně chápat a je prožít, prosme Ducha svatého, ducha lásky, který nám dává moudrost, rozum, radu, sílu a vytrvalost obstát v obtížích. Budeme-li žít z lásky a v lásce, budeme dávat životu nový rozměr. Tento svět nekoná věci z lásky, ale k vlastnímu prospěchu, bez ohledu na druhé. Raduje se falešnou radostí, která ubližuje, vyprchá a pomíjí. A tak vám přeji, abyste se pod vedením Ducha sv. dobře rozhodovali a brali na vědomí, že ne vše, co se za radost vydává, radostí pravou skutečně je.

LOSA – Louka Space Agency zahájila provoz!

Je to malý krok pro vykročáka, ale velký skok pro farnost!

Otec Jožka Janoušek už s námi zažil ledacos. Ale že v sobotu 10. května 2025 na loučké faře založíme Louka Space Agency (tedy LOSA), to ho jistě ani ve snu nenapadlo.

Jen pár vteřin po oficiálním založení rozrazil dveře přijímací místnosti hlavní technik Jonáš a začal testovat schopnosti mládeže, která se v rámci pravidelného setkání Vykročme s odvahou shromáždila na faře.

Testovalo se samozřejmě na zbrusu novém polygonu. Uchazeči o členství v této výjimečné agentuře museli prokázat odolnost, vědomosti, týmovou spolupráci i schopnost komunikace. U všech bylo znát velké nadšení pro věc – všechny překážky vcelku hravě zdolali.

Dalším bodem programu byla konstrukce raket. Zatím šlo jen o modely v malém měřítku – ale to se časem poddá. Jde jen o to sehnat velkou PET láhev. Hoooodně velkou PET láhev!

Tvůrci se do práce pustili s vervou – klubka izolep, provázků, igelitových padáků a samolepek všeho druhu mizela rychlostí světla. A to možná mnozí netušili, že jejich

modely opravdu poletí! Stačila speciální odpalovací rampa, pumpa na kolo, trocha vody, silné paže... a rakety už startovaly vstříc nebesům.

LOSA pečlivě sledovala apogeeum letu (rozuměj výšku), přesnost dopadu, celkový design i technickou vyspělost jednotlivých modelů. Po vychtání drobných mušek (a někdy i vcelku slušných masařek) přišlo druhé kolo odpalů – tentokrát za použití kompresoru. A to už byl jiný fičák!

Pravda, orbitu jsme nedosáhli při žádném z pokusů, ale výsledky byly víc než uspokojivé. Snad se nám v mladých konstruktérech podařilo rozmýchat nadšení pro vesmírnou techniku – a LOSA tak získá další zdatné následovníky!

Pavel Lukeš

Nadějeplná znojemská Noc kostelů

V kostele sv. Kříže se děti při plnění úkolů mohly setkat s praotcem Noem, který jim radil, jak správně postavit archu.

Jako každý rok, i letos, v pátek 23. května 2025, byly až do pozdního večera otevřené dveře znojemských kostelů, a to zejména všem, kteří do těchto prostor možná až tak často nezavítají. Dobrovolníci z jednotlivých farností si připravili bohatý program s rozmanitým zaměřením, takže vybírat bylo opravdu z čeho.

U sv. Mikuláše a u sv. Alžběty mohli návštěvníci nahlédnout do jinak nesnadno přístupných prostor a vyslechnout si zajímavé informace při komentovaných prohlídkách. Kostel sv. Jana Křtitele se jako tradičně rozezvučel hlasem zpěváků a hudebních nástrojů. Ensemble Senza Sordino

– komorní soubor při Základní umělecké škole Znojmo, Komorní sbor ZUŠ Znojmo, vokální skupina Minima, Chrámový sbor sv. Kříže, kvarteto Le quattro Maestre a také hudebníci Marta Radková, Zdeňka Malinová a Rostislav Rucki – ti všichni se postarali o několikahodinový, téměř nepřerušovaný nádherný koncert, který přilákal vyšší stovky lidí. Návštěvníci průběžně přicházeli, soustředěně poslouchali a zase odcházeli, třeba do jiných kostelů. Hybnou silou a duší celého večera byla Jarmila Navrkalová, která skoro neměla čas si vydechnout, protože účinkovala ve většině částí programu – dirigovala, zpívala nebo se starala o hudební doprovod na klavír či varhany. Ke slyšení toho bylo mnoho a velmi pestrý byl i výběr skladeb.

V kostele sv. Kříže se také pokračovalo v mnohaleté tradici, již je program šitý na míru dětem. Malí návštěvníci, jejichž počet letos dalece převyšil dvě stovky, se vydali po stopách naděje. Aby pro ně téma nebylo příliš abstraktní, vybrali organizátoři jeden z nejstarších a také nejvíce naděje-plných příběhů Bible – vyprávění o Noemově arše. Právě naděje vedla Noema, aby přestál potopu a vytrval v důvěře v Boží zaslíbení, a byla to opět naděje (na malou odměnu), která děti hnala vpřed při plnění pěti vcel-

ku akčních úkolů. Postavit archu, najít druhé zvířátko do páru, udělat potopu, dopravit se přes vodu pro olivovou snítku, a nakonec vybarvit správné duhu... no, některým to dalo celkem zabrat. I dospělí si přišli na své při dvou komentovaných prohlídkách nebo individuálním prozkoumávání celého kostela od sklepa až po půdu, tedy vlastně od krypty až po zvony.

Kostel sv. Michala navštívila bezmála stovka dětí a více jak tři stovky dospělých. Nutnou výbavou se stala speciální UV baterka, kterou každý malý průzkumník dostal u vchodu do kostela a s jejíž pomocí postupně odhaloval jména světců pod jejich sochami. Tyto tajemné nápisy, jinak očím neviditelné, děti spolu se svými sourozenci, rodiči a prarodiči zapisovaly do křížovky, ze které nakonec vzešla tajenka – slovo naděje, téma letošní Noci kostelů. Těm, kdo se zajímali o historii kostela, byl k dispozici průvodce pan Miloslav Šoba. Otevřená byla i věž a bylo možné vystoupat po schodech až do zvonice.

Už šestnáctý ročník Noci kostelů v kostele sv. Václava v Louce přilákal jak lidi, kteří se sem pravidelně a rádi vracejí, tak i mnohé, kteří se v tomto chrámě ocitli „takhle pořádně“ možná poprvé. Organizátoři zachovali již zavedenou strukturu programu – střídající se koncerty (každoročně hostujících Znojemských žesťů a varhanních preludování) a přednášky v hlavní lodi. Paralelně bylo možné prozkoumávat všechny zpřístupněné prostory kostela (od krypty po barokní půdu a věž se zvony)

a přilehlý ambit. Románským prostorem krypty se jako každoročně linula zde trochu neobvyklá vůně pomazánek a jiných dobrot, protože nejen slovem živ je člověk a u společného jídla se snadněji povídá i těm, kteří by se jinak možná ostýchali. Nedílnou součástí večera zde bývá poznávací hra spojená s luštěním tajenky, novinkou oproti tomu bylo psaní proseb a vzkazů a zapalování svíček. Mnohý návštěvník odcházel překvapený, jak mu čas v kostele rychle uběhl a že už moc jiných kostelů zřejmě letos nenavštíví.

Poprvé se letos otevřely i dveře kostela sv. Martina v Šatově s kaplí Božího hrobu. S přípravou pomáhali zkušení hnaničtí far-

nici i ochotní lidé osobně spojení s obcí. Vystoupilo Pěvecké sdružení Vítězslav Novák a přednášku vedl pan Václav Kropáč, který tak zúročil svůj dlouholetý zájem o studium historických pramenů týkajících se obce a farnosti, významných staveb a památek.

Co dodat na závěr? Můžeme se společně radovat, že Noc kostelů je stále živou, ba rok od roku živější akcí. Dnes, kdy je církev mnohými lidmi vnímána jako hlasatelka zastaralých a nepochopitelných pouček nebo jako spolek (v lepším případě) podivínů, nabízí Noc kostelů příležitost zakusit něco jiného. Nezáleží ani tak na tom, co přichozím v našich kostelech říkáme, ale spíš na tom, jak se „u nás doma“ cítí a co během ve-

čera prožijí. Je důležité, jak laskavě a otevřeně je přijmeme, co jim nabídneme a taky to, že vlastně vypadáme docela normálně. ☺

Tohle všechno by nebylo možné realizovat bez nadšení desítek dobrovolníků, kteří přípravě i realizaci Noci kostelů věnují hodiny svého volného času. Díky Vám!

(A díky všem, kteří napsali svá ohlédnutí – jejich zásluhou vznikl tento článek: Gabčí Lazárkové, Hance Navrkalové a Lucii Kosíkové Weissové.)

Pavla Vyhnálková

Děkanátní setkání katechetů

Všichni jsme se moc těšili na 27. března 2025, kdy na naše setkání katechetů přijely katechetky z Diecézního katechetického centra v Brně. Konkrétně paní PhDr. Marie Šumberová, vedoucí Katechetického centra, a Mgr. Lucie Šenkyříková.

Maruška i Lucka si pro nás připravily zážitkový program, díky kterému jsme se na chvíli ocitli v roli našich žáček a vyzkoušeli si na tématu postní doby některé techniky, které mohou obohatit výuku, udělat ji pro děti zajímavější a záživnější a umožnit jim tak hlubší prožití tématu.

Formalita setkání velmi rychle opadla a rázem jsme se stali všichni soutěživými,

zapálenými, žasnoucími a radostnými jako děti, které žijí pro tu danou chvíli, šťastné a bezstarostné. A ještě jsme se naučili (a hlavně prožili) něco nového.

Ukázalo se, že bez rozdílu věku si dokážeme hrát, smát se, těšit se a sdílet. Všichni jsme se dokázali nadchnout a velmi nás to povzbudilo pro naši další katechetickou práci.

Z Brna nám lektorky dovezly i mnoho materiálů, které jsme si mohli pro své svěřence pořídit a díky nimž budou naše hodiny zase o kousek zajímavější.

Bylo super i to, že toto setkání nás ještě více sblížilo a zase o něco lépe jsme se vzá-

jemně poznali. Je také velmi přínosné vzájemně se inspirovat a sdílet své nápady.

Byli jsme vděční i za to, že jsme poznali blíže katechetky z Brna, které jsou pro nás vzorem a pomocí v naší katechetické službě. Je pro nás důležité mít takovou podporu. Bylo to nádherné a nabíječící pozdní odpoledne. Moc děkujeme za takové chvíle.

Čhtěla bych povzbudit všechny, kteří cítí, že by je taková služba naplňovala, aby se nebáli a přišli mezi nás. Stačí mít otevřené srdce pro nové věci a touhu být tu pro děti.

Marcela Muzikářová

Ministranti dobývali Olomouc

Chtěli byste si vyzkoušet, jaké to je být ministrantem? Vypadá to jednoduše, když ho sledujete z lavice, že? Ale zkuste si představit pubertáka, který vyrazil na Ministrantské diecézní setkání v Olomouci a doma pak o zážitcích sotva prohodí pár slov. Tak čtěte, naladíme vás!

Brzké ranní vstávání sice nikoho moc nenadchlo, ale všichni byli v 6:45 připraveni k odjezdu. Před cestou jsme dostali tematická trička a požehnání od otce Josefa.

Ještě zamávat z mikrobusu – a vyrážíme! Cesta ubíhá rychle a než dojíme první řízky z batůžků, jsme v Olomouci.

Po registraci nás rozdělili do věkových skupin, každá s vlastním vedoucím a programem. Na zápestí pásek s kontaktem na organizátory – a hurá na mši do úchvatného chrámu sv. Mořice. Všude spousta ministrantů a ministrantek, jen sem tam nějaký dospělák.

Hudba scholy zněla krásně, naši kněží mávali, podávali si s námi ruce – a nakonec dorazil i otec biskup Pavel, celý rozesmátý. Vsadili bychom se, že kdyby mohl, pronesl by hnedle nějaký vtípek.

Jeho kázání na téma Cesta, Pravda a Život bylo šťavnaté a trefné. A přijímání? Při něm snad padl Guinnessův rekord v počtu udělených křížků. Chrám se po mši bleskově vyliadil – děti jsou zkrátka rychlé (když chtějí).

Po mši následoval nabitý a akční program – přetahování lanem, stavění babilónské věže, „kostelní sbírka“, vlajkovaná s pěnovými meči. V semináři se zase rozkládal kalich, poznávaly liturgické pomůcky – a samozřejmě jedlo. Všechno jelo jak po másle. Biskup Pavel procházel mezi stanošti, vtipkoval, povídal si s dětmi.

Vyhlášení vítězů u sv. Mořice by se mohlo také nazvat „testováním akustiky chrámu“, protože jástot a tleskot mladých křesťánků v takovém zastoupení už dlouho tento kostel nezažil. Taková to byla síla! Znojmo se sice na předních příčkách neumístilo, ale na zmrzlinu se šlo i tak – tentokrát zval otec Josef. Děkujeme!

Cestou domů už zůstal vzhůru jen řidič. Ostatní snili o příštím ročníku. Kde bude? To se zatím neví.

Účelem akce bylo mimo jiné vidět a zažít sílu ministrantské komunity napříč diecézí, setkat se a spřátelit s druhými a obdarovat se zkušenostmi z této služby. A to se podařilo. Bohu díky!

*Za celý tým
Vít Jelínek*

Povídání o kostelních netopýrech

U nevyužívaného bočního vchodu do kostela svatého Kříže na Kovářské ulici visí nenápadná zelená cedulka s nápisem Evropsky významná lokalita, která se používá k označení chráněných přírodních stanovišť soustavy NATURA 2000. Možná vás zarazí, co má kostel společného s ochranou přírody. Nejen na to jsme se ptali zoologa Jihomoravského muzea ve Znojmě doktora Antonína Reitera.

Chráněnou přírodní lokalitu bychom hledali asi jinde než ve městě. Proč je znojmský kostel svatého Kříže zapsán na seznamu evropských zvláště chráněných stanovišť?

Některé druhy netopýrů ve střední Evropě nemají jiné možnosti úkrytů, než jsou lidské stavby. Netopýr velký je přesně tím případem. Jižněji obývá i přirozené jeskyně, ale tady u nás jsou jejich prostory příliš studené, takže tam netopýři jen zimují. V létě k odchovu mláďat využívají rozlehlejší podkrovní prostory budov, často právě kostelů, zámků nebo škol. Tyto úkryty obývají po dlouhá léta a jsou na ně velice pevně vázáni. Proto ochrana takových úkrytů je vlastně nezbytným předpokladem pro přežití populací těchto netopýrů v naší krajině.

Z jakého důvodu si netopýr velký vybral právě tento kostel?

To asi neumím říct ☺. Určitě zde roli hrála velikost podkrovních prostor, nějaký vhodný vletový otvor, a kdysi třeba i blízkost lesních porostů, kde tento druh netopýra vyhledává potravu. Ale obecně o preferencích netopýrů pro ten který objekt v rámci jednoho města či vesnice mnoho nevíme, těžko se to dá nějak testovat či studovat. V podkrovních prostorách každopádně sídlí pouze samice, které zde během vegetační sezóny rodí a vychovávají svá mláďata. Jsou to vlastně jakési „porodnice“ a „ženské kluby“, kde dospělé samice jsou většinou nějak navzájem příbuzné a vracejí se na stejné místo po dlouhá léta, dokonce ve sledu více generací.

Od kdy je výskyt kolonie na půdě zdejšího kostela známý a kolik čítá jedinců?

Kostel svatého Kříže patří k poměrně dlouho známým místům výskytu letní kolonie netopýra velkého u nás. První údaje o existenci kolonie jsou v literatuře zaznamenány z roku 1975, od té doby byla nepravidelně kontrolována až do konce 80. let. Od roku 1993 ji vlastně sleduji osobně a záznamy jsou prakticky každoroční.

Početnost se za tuto dobu dost vyvíjela v souvislosti s jinými lokalitami v okolí, a také s průběhem oprav podkroví kostela a dalšími faktory. V 70. letech zde bylo registrováno 60 samic (sčítaných ještě před narozením mláďat). Nejvyšší početnost byla zaznamenána v roce 1997, těsně před první rozsáhlejší moderní opravou střechy, tehdy zde bylo asi 600 jedinců (již včetně tohoročních mláďat), tedy řekněme asi 400 samic a jejich potomci. Později početnost výrazně poklesla a v současnosti se opět pohybuje spíše v desítkách dospělých samic. Po posledních opravách půdy, ačkoli jsme se snažili vletové otvory i další pro netopýry důležité prvky zachovat, se početnost nadále snižuje. Možným vysvětlením je, že si během oprav netopýři našli a oblíbili jiný úkryt v okolí. Ale tento stále znají a využívají, je docela dobře možné, že po odeznění všech stavebních činností se po nějaké době zase vrátí ve větším počtu.

Když netopýři přes den spí, nemůže je rušit tlukot kostelních zvonů?

Stejně jako jiná zvířata i netopýři mají schopnost habituace, tedy určitého „přivyknutí“ na stále se opakující rušivé vlivy. Pravidelné zvonění je přesně tento případ. Domnívám se, že je netopýři vlastně už ani jako rušivý vliv nevnímají. Navíc, během výchovy mláďat jsou samice i jejich potomci aktivní i značnou část denních hodin, protože kojení, péče o mláďata a jejich neustálé vrtení a hašteření jim delší spánkové periody neumožňují (stejně jako u jiných mláďat ☺).

Našli bychom na Znojmsku ještě jiný kostel s kolonií netopýrů?

Ano, je zde řada kostelů, kde byly nebo jsou netopýří kolonie přítomné. Kolonie netopýra velkého je např. na půdě zámecké kaple v Jevišovicích. V jiných místech se vyskytují i další druhy – netopýr dlouhouchý, netopýr večerní atd. Jenže tyto druhy netvoří tak veliké kolonie, a jsou tak mnohem méně nápadné. Případně jejich kolonie nejsou v čase tak stálé jako u netopýra velkého a v jednotlivých objektech se objevují jen v některých letech. Většinou si jich správci objektů všimnou teprve v momentě, kdy se na konci léta učí mláďata létat a využívat svoje okolí k životu. Tehdy, stejně jako všechna mláďata, si hrají, lezou kam nemají, zkouší nové věci – takže dost často pronikají i dovnitř kostelních lodí a sakristií, spouští zde v noci pohybová čidla zabezpečovacích alarmů a trápí tak správce objektů opakujícími se planými poplachu. Kostelů,

Respondent při Mezinárodní noci pro netopýry pořádané ve Znojmě. | Foto Zdeněk Mačát

kde se tak pravidelně nebo jen v některých letech děje, je na Znojmsku mnoho.

Říká se chudý jak kostelní myš. To ale zřejmě neplatí o létajících "kostelních myších", které si mohou zaletět pro potravu jinam. Čím se netopýr velký vlastně živí a kde shání potravu?

Netopýr velký má poměrně specifické potravní nároky. Na rozdíl od toho, jak si běžně netopýři lovy představujeme, tak většinou nehoní můry někde kolem pouličních lamp, ale vyhledává jako potravu lesní brouky střevlíky. Tito brouci nelétají, jen chodí „pěšky“ po zemi v lesním podrostu. Netopýři velcí tedy vyhledávají lesy, které nejsou příliš zarostlé křovinami a bylinami, tam tiše proletují těsně nad zemí a poslouchají, co se šustne v listí. Jakmile uslyší pobíhajícího střevlíka za letu jej ze země uloví, nebo si dokonce na zem i sednou a střevlíka z listí „vyhrabou“. Na tom, co žije v kostele a jeho těsném okolí, tedy rozhodně závislí nejsou.

Je netopýr velký mezi ostatními druhy netopýrů něčím výjimečný?

Netopýr velký patří k těm větším druhům u nás, jak už jeho jméno napovídá. Kromě zvláštní potravní strategie je známý i tím, že k zimování vyhledává s oblibou krasové jeskyně. A je mu celkem jedno, v jakém směru od letního úkrytu se nacházejí. Takže např. netopýři velcí ze Znojma často létají zimovat na sever, do Moravského krasu. Dokonce máme kroužkováním potvrzeny zálety i dále na sever, až do podhůří Jeseníků.

Vypadá to, že netopýři mají dost striktní životní styl. Buď se věnují lovu nebo spánku. Na zábavu či lelkování jim asi žádný čas nezbyvá?

To opravdu jen tak vypadá. Netopýři mají i mnoho jiných aktivit – například již zmíněné migrace. Ale určitě se rádi i jen tak

proletují, navzájem komunikují, udržují „společenský život“ v kolonii. Navíc znají ve svém okolí mnoho dalších úkrytů, které různě využívají. V některých se třeba na podzim setkávají samice, žijící v létě odděleně, se svými samčími partnery. V období pozdního léta a podzimu dochází k tzv. „swarmingu“, tedy „netopýřímu rojení“, kdy se na vhodných místech setkává množství netopýřů z celého okolí a věnují se tam sociálním aktivitám, včetně seznamování a sblížování s potenciálními partnery. Takovým místem na Znojmsku jsou například skalní stěny a rozsedliny v Podyjí. V širším kontextu střední Evropy jsou zcela unikátní Ledové sluje u Vranova nad Dyjí, kde se takto setkávají desítky tisíc netopýřů ze širokého okolí. Putují sem nejen netopýři velcí, ale i mnohé další netopýří druhy, a lokalita je tak významným centrem výzkumu života netopýřů u nás.

Pohled do kolonie netopýřů velkých – dospělá samička (dole) starostlivě hlídá „školku“ netopýřích mláďat starých 4–5 týdnů. | Foto Antonín Reiter, z archivu Jihomoravského muzea ve Znojmě

Netopýři patří mezi zvířata, kterých se lidé obávají, na pověsti jim nepřidala ani koronavirová pandemie. Je skutečně nějaký důvod, proč se netopýřů bát?

Rozhodně není potřeba se bát netopýřů v tom smyslu, jak to naznačují některé lidové pověry a povídačky. Netopýři rozhodně na nikoho schválně nenaletují, nezaplétají se do vlasů a lidem obecně nikterak aktivně neškodí. Určitou komplikací při soužití s kolonií netopýřů je někdy hromadění trusu pod jejich úkryty, což lidi zlobí nutností úklidu, při dlouhodobém zanedbávání může nahromaděný trus skutečně i poškozovat stavby. Jako jedinci netopýři obecně člověku nebezpeční nejsou. Musíme si ale současně uvědomit, že jsou to savci jako my a že mají i podobné (a někdy na člověka přenosné) parazity nebo choroby. Zejména v případě nalezení netopýra, který není schopen létat a posedává někde na chodníku nebo uvnitř domu na zemi, je na místě obezřetnost. Netopýr, když jej vezmete do

ruky, se přirozeně brání kousáním. A v takovém případě může přenést např. některé virové choroby na dotyčného člověka, který se o netopýra chtěl třeba postarat. Je tedy vhodné se vyvarovat riziku pokousání a s netopýry manipulovat bez dotyku holou rukou, případně si zavolat pro odbornou pomoc.

Z jakého důvodu je vlastně potřeba netopýřů chránit?

Jak už jsme si řekli v úvodu, mnohé druhy netopýřů na člověka přímo závisí tím, že nemají v naší krajině jiné vhodné úkryty než lidské stavby. To samo o sobě je činí zvlášť zranitelnými, protože člověk pochopitelně své stavby a další výtvořiny udržuje, zvelebují, opravuje..., a netopýři tak mohou (i zcela mimoděk) utrpět významné ztráty. Proto má smysl vždy se snažit najít řešení, které by umožnilo člověku o objekty pečovat a udržovat je a současně by dalo i netopýřům možnost v těchto místech přežít. Netopýři jsou tvorové dlouhověcí, velice konzervativní a pomalu se rozmnožující. To je zásadní rozdíl oproti jiným malým zvířátkům. A utrpené jednorázové ztráty vzniklé např. uzavřením úkrytu nebo přímým zásahem netopýřů při nějakých údržbových pracích narážejí jejich populace velice obtížně a pomalu. To je asi ten největší důvod, proč je potřebné netopýry chránit a proč jsou i některé zvlášť důležité stavby vyhlášeny jako chráněná území s cílem dlouhodobě uchránit známý netopýří úkryt. Současně na to můžeme nahlížet i z jiné strany. Netopýři jsou úžasná zvířata s mnoha neobvyklými schopnostmi. Obecně je jejich počet v běžné krajině malý a jsou snadno ohroženi činností člověka i proměnou přírodních prostředí. I tohle je samo o sobě důvodem k ochraně netopýřů jako velice zvláštních a reálně ohrožených stvoření, která nás mohou ještě v mnohém poučit.

Jak dlouho se netopýřům věnujete a co vás k jejich studiu přivedlo?

Netopýry se zabývám asi 35 let. K jejich studiu mne přivedla tak trochu náhoda – už na střední škole jsem se díky biologické olympiádě seznámil s dvěma tehdejšími znalci netopýřů – profesorem Gaislerem (tehdy vyučujícím na univerzitě v Brně) a docentem Hanákem (vyučujícím v Praze, avšak narozeným ve Znojmě). Oba tito pánové mi ve správném věku ukázali, jak pestří, zajímavý a málo poznaný svět netopýřů je. A to byla asi hlavní příčina, proč jsem se netopýřům začal blíže věnovat.

Hledal jsem, zda se o netopýřech píše v Bibli. V podstatě se o nich zmiňuje pouze Tóra, která netopýry uvádí mezi zvířata, která je zapovězené konzumovat. To byl zřejmě rozumný zákaz?

Asi ano, zejména v našem prostředí. Představte si, že průměrný netopýr váží nějakých 10 gramů! Víte, jak pracně by bylo

ulovit a zpracovat jich dost, aby mělo smysl je jíst...☺☺ Jsou v průměru menší než drobní ptáci (sýkorky, vlaštovky...). Ale vážně – jak jsem uváděl, netopýři mohou být zdrojem některých chorob přenosných na lidi, čili v tomto smyslu zákaz konzumace určitou logiku má. Naproti tomu v tropických oblastech, kde se vyskytují i velké býložravé druhy netopýřů (kaloni), se jejich maso celkem běžně konzumuje. Ale i zde to nese svá rizika, jsou známé epidemie virových chorob, jejichž zdrojem byli zřejmě původně netopýři využívaní na jídlo.

Při úklidu netopýřích trusů na půdě kostela jsem se zamyslel nad tím, jak netopýři vlastně vylučují, když visí hlavou dolů. Nekálí si na hlavu?

Tohle je dost častá otázka a odpověď je vždycky trochu nesnadná. Trus se sice hromadí pod úkrytem kolonií, ale netopýři jej často vylučují ještě za letu, při dosedání nebo odletu z místa. A i když vylučují „zavěšení“, dokáží samozřejmě trus odložit tak, aby je při pádu nezasáhl. A navíc, jednotlivé pelety trusů netopýřů jsou vlastně takové suché „granule“ rozdrčených nožiček, krovek a křídel hmyzu... nic mazlavého, co by se nějak lepilo nebo snadno ulpívalo. V těsně nahloučených koloniích se jistě občas stane, že (spíš než vlastní hlavu ☺) zasáhne netopýři jeden druhého, ale vzhledem k charakteru trusu to není žádný zásadní hygienický problém. A jen tak pro zajímavost (a abychom nekončili rozhovor přímo úvahou o vylučování), netopýří trus je vzhledem ke konzumované potravě a svému mechanickému charakteru vynikajícím hnojivem. Takže odstraňování netopýřích hromádek nemusí být vždy jen otravná a nepřijemná nutnost. Guano může vlastně být i zajímavým a dobře využitelným zdrojem.

Za rozhovor děkuje Ondřej Lazárek

RNDr. Antonín Reiter, Ph.D.

Narodil jsem se v Čechách pod Kosířem, na Znojmsku jsem přišel po studiu za prací, od té doby (říjen 1994) pracuji jako zoolog v muzeu. Studoval jsem zoologii na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy v Praze, a to jak magisterský, tak i doktorský stupeň studia, se zaměřením na zoologii a biogeografii. Těmto oborům se vlastně stále věnuji – v rámci zoologie především netopýřům, ale i dalším obratlovcům, částečně i entomologii. Biogeografii se věnuji jednak tady na jihozápadní Moravě, ale také se např. zabývám faunou netopýřů v aridních oblastech Blízkého východu a severní Afriky. Současně se věnuji i mimoškolní biologické výchově mládeže.

Pokud by někdo ze čtenářů chtěl o netopýřech zjistit více nebo prodiskutovat konkrétní problém, srdečně ho zvu 6. září při příležitosti Mezinárodní noci netopýřů do areálu muzejního pracoviště Alšovka.

Zemřel dyjákovičský farář Jaroslav Kárník

Otec Kárník v neděli 25. května 2025 při zehnaní nově opravené kaple na Ječmeništi.

Ve čtvrtek 29. května 2025, na slavnost Nanebevstoupení Páně, náhle zemřel v Dyjákovickách P. Jaroslav Kárník. Narodil se 20. prosince 1952 ve Znojmě a kněžské svěcení přijal 24. června 1979 v Brně.

Svoji kněžskou službu započal jako kaplan v Brně-Králově Poli a později v Hodoníně. V roce 1983 byl ustanoven správcem farností Valeč a Dalešice. Od roku 1991 působil jako farář v Perně a spravoval také okolní farnosti. V roce 2001 převzal duchovní správu farností Lovčice a Archlebov. Od září 2004 až do své smrti věrně sloužil ve farnostech Dyjákovičky, Vrbovec, Chvalovice a Načeratice.

Pohřben byl 4. června do rodinného hrobu v Jezeřanech.

Díky otci Jaroslavovi se v každé vesnici mohla konat pravidelná nedělní mše svatá – v sobotu večer a v neděli dopoledne postupně odsloužil tři. Jeho neúnavné nasazení, i v důchodovém věku, oceňovali pře-

devším starší farníci, kteří tak mohli navštěvovat mše přímo ve svých kostelech.

Byl velmi vzdělaný a sečtělý, ve svých kázáních se často věnoval náročným filozofickým a teologickým tématům. Jeho promluvy pomáhaly farníkům duchovně růst a vzdělávat se. Byl sám sebou, tichý, pokorný a přímý.

Ve volném čase se věnoval včelařství. Jeho med byl vynikající – a s radostí se o něj dělil.

S otcem Jaroslavem jsme se rozloučili při mši svaté, kterou sloužil brněnský biskup Pavel Konzbul spolu s mnoha kněžími diecéze. Ve své promluvě připomněl: „Včela je medonosná, modlitba pak spásonosná.“

Děkujeme Vám, otče Jaroslave, za Vaši věrnou a obětavou službu. Budeme na Vás vzpomínat v modlitbě.

Odpočívajte v pokoji!

Veronika a Josef Nováková

Andrew Mukasa dokončil studium

Je tomu devět let, co jsme v našem zpravodaji oznámili, že z přebytku výtěžku z jeho prodeje budeme prostřednictvím projektu Adopce na dálku podporovat vzdělání ugandského chlapce jménem Andrew Mukasa.

V dubnu letošního roku jsme z Ugandy obdrželi radostnou zprávu: Andrew úspěšně dokončil dvouleté praktické studium v oboru zdění a betonářská praxe na Technickém institutu sv. Lwanga v Malongwe.

Dnes je Andrewovi 17 let. Vybaven základními i odbornými dovednostmi vstupuje do dospělého života v zemi, kde negramotnost a nízká úroveň vzdělání stále významně přispívají k chudobě a nezaměstnanosti.

Ačkoli jeho studium nesměřovalo k původnímu dětskému snu stát se lékařem, vě-

říme, že i jako zedník může sehrát důležitou roli ve své komunitě a být užitečný. Ostatně i jeho vlastní rodina – matka a tři sourozenci – žila v nezděném domku.

Ve svém posledním dopise Andrew píše, že získal práci ve firmě Kisa Building Company, kde nyní pracuje jako zedník. Díky svému příjmu se dokáže postarat sám o sebe a dokonce finančně pomáhá i své rodině.

Tímto naše podpora v rámci programu Adopce na dálku končí. Celkem jsme během let odeslali 70 000 Kč, které Andrewovi umožnily získat nejen školní pomůcky, učebnice, batohy, uniformu, matraci, povlečení, deku, nádobí či lékařskou péči, ale také se zúčastnit vzdělávacích exkurzí a poradenských setkání, kde se naučil spoustu nového.

Současná cena zpravodaje dnes stačí pouze na pokrytí nákladů na jeho vydání. Přesto doufáme, že může inspirovat další dárce, kteří by se do programu chtěli zapojit. Na svého podporovatele dnes čeká téměř 150 dětí. Více informací najdete na www.adopcenadalku.cz.

Na závěr nám nezbyvá než poděkovat vám, čtenářům, že jsme i díky vašim příspěvkům za zpravodaj mohli být součástí tohoto dobrého díla.

Za redakci – a jistě i za vás, naše čtenáře – posíláme zpět do Afriky přání, které Andrew uváděl na konci každého svého dopisu:

„Bůh žehnej tobě i tvé rodině!“

Ondřej Lazárek

Všechno, co dýchá, ať chválí Hospodina

Ve čtvrtek 30. května proběhl poslední Večer chval v tomto školním roce. Tyto večery se konaly pravidelně každý poslední čtvrtek v měsíci, od září do května, vždy od 17:30 hodin v kostele sv. Alžběty ve Znojmě. Informace o jejich konání bylo možné najít na webových stránkách a Facebooku Pastoračních aktivit znojemského děkanství, nebo se o nich dozvědět z ohlášek ve znojemských kostelích.

Modlitba chvály je forma modlitby otevřená všem – bez rozdílu. Můžete přijít, jen

tak být v Boží přítomnosti, zahledět se na Něj a nechat se obejmout Jeho láskou. Večery jsou tvořeny převážně písněmi chval, které doplňuje mluvené slovo. Každý je zván, aby se do modlitby zapojil.

Od září bychom rádi v tradici „posledních čtvrtků“ pokračovali – s výjimkou případů, kdy by termín kolidoval s liturgickými slavnostmi. Aktuální informace a termíny budou včas zveřejněny opět na webu Pastoračních aktivit.

Děkujeme všem, kdo s námi – pravidelně i občas – vytvářeli modlitební společenství. Těšíme se na setkání v novém školním roce 2025/2026!

Přejeme vám pozhnané a radostné léto. A pokud se během prázdnin vydáte na cesty, doporučujeme navštívit web www.vecerychval.cz, kde najdete přehled chval v různých městech České republiky. Najdete tam i ty naše!

Za tým Večerů chval Znojmo
Kristýna Dvořáková

K sobě navzájem

O tom, že od nápadů není daleko k činům, by mohl svědčit projekt K sobě navzájem. Na začátku roku se zrodil nápad uskutečnit cyklus přednášek o současných problémech dospívajících, následně vznikl projekt K sobě navzájem, na Jihomoravský kraj byla sepsána žádost o finanční příspěvek k projektu, v dalším sledu byli osloveni odborníci na danou problematiku. Mnoho vody neuplynulo, peníze byly schváleny a již dvě přednášky jsou úspěšné za námi.

První přednáška s názvem Mosty místo zdí proběhla 12. května v Centru Louka. Mgr. Alena Křenecká, školní a poradenská psycholožka, svoji přednášku vystavěla na dvou hlavních pilířích, které jsou základem pro každou dobrou stavbu mezilidských

vztahů. Rozumět EMOCÍM a KOMUNIKOVAT tak, abychom nezraňovali, ale povzbuzovali. Celé pozdní odpoledne se neslo ve velmi příjemné atmosféře, paní Křenecká si publikum získala díky svým odborným znalostem, ale i díky milému a vstřícnému přístupu, ve kterém nechyběl humor a nadhled. Sama s mladými lidmi pracuje denně, ať už v Pedagogicko-psychologické poradně ve Znojmě, nebo na Gymnáziu Dr. Karla Polesného, a její vzkaz byl všem jasně srozumitelný. **MLADÍ JSOU FAJN, MĚJME JE RÁDÍ!**

Přednáška Aleny Křenecké o zdravé komunikaci v rodině poskytla pevný základ pro další z celého cyklu. Hned 2. června se opět sešlo četné publikum, aby vyslechlo povídání s názvem Tajemný svět teenagerů. Přednášející byla tentokrát lektorka a terapeutka Mgr. Dagmar Viskotová, která se zaměřila na duševní zdraví a vývojové potřeby dospívajících. Paní Viskotová nezapřela svoji lektorskou kariéru – dokázala zaktivizovat posluchače, aby se sami zkusili ponořit do časů svého dospívání. Díky této zajímavé reflexi si mnozí přítomní uvědomili, jaké to bylo náročné období! A stejně náročné je to i pro současné mladé. Nemění se totiž to, co se jim honí hlavou, ale pouze kulisy, ve kterých se žilo tehdy a dnes. A pokud se ptáme, jaký má tedy rodič sou-

časného teenagera být, našla paní terapeutka vtipný, ale vše vypovídající obraz: **KLIDNĚ LEŽÍCÍ HUŇATÝ PES**. Pozorující, rozvážný, a když je potřeba, být připravený osušit slzy nebo zaštkat v případě hrozícího nebezpečí. Chce to ale velkou míru empatie a naladění, aby všichni huňatí pejsci dokázali vydržet klidně ležet a správně rozpoznat ty chvíle, kdy teenagerům pomáhá a kdy nepomáhá, kdy být blízko a kdy se vzdálit.

Vzhledem k velké návštěvnosti obou přednášek se pořadatelky jen ujistily v tom, že nastolené téma je aktuální a mezi rodiči, pedagogy a všemi, kteří pracují s mladými lidmi, velmi vyhledávané. Proto se všichni můžeme těšit na podzimní řadu přednášek – v říjnu na PhDr. Jana Svobodu a v listopadu na Mgr. Terezii Pilátovou Osetskou, PhD. Mezi tématy nebudou chybět např. genderová tematika a sociopatologické jevy, jejich rozpoznávání a možnosti pomoci.

Velké poděkování patří Farnosti Louka za poskytnutí prostor v Centru Louka, Jihomoravskému kraji za finanční podporu a všem, kteří za projektem K sobě navzájem stojí.

*Za celý tým
Petra Bláhová*

FArní hŘIŠTĚ

Milí farníci a farnice, farničata nevyjímaje!

Čeká nás doba prázdnin, kterou mnozí z Vás využijí k cestování do všech směrů. Kdo by snad takové plány neměl a zůstal raději doma, může vyrazit do všech směrů alespoň v naší osmisměrce. Pokud vyškrtáte všechna slova, získáte písmena, která doplní následující vtip:

Vaši PaKLíci

Baví se dva kluci
o prázdninách:
'Co budeme dneska
dělat?'
'Nic!'
'Ale to jsme dělali včera.'
'Nojo, ale ještě...
(tajenka)'

T	S	E	V	E	H	Á	L	O	N
E	T	K	M	C	Á	B	M	A	E
N	Ř	O	G	A	L	U	S	K	A
O	Í	S	A	Z	O	D	H	L	M
I	K	Y	K	R	K	O	T	E	N
D	A	S	I	E	A	V	V	D	E
A	Č	T	R	V	L	A	A	O	S
T	K	É	P	N	I	B	R	M	T
S	A	M	A	O	T	V	O	R	I
O	T	O	P	K	A	V	H	É	E

Amnestie,
budova,
ekosystém,
galuska,
konverzace,
láhev, lokalita,
modelka,
oblek, otvor,
paprika,
stadion,
stříkačka,
tvaroh.

Stalo se krátce

Víkendovka v Louce

O víkendu 14.–16. března 2025 se na loucké faře uskutečnila další víkendovka pro mládež. Tentokrát byla určena pro věkovou kategorii 4.–6. ročníku ZŠ. Průvodcem těmito třemi dny byl Carlo Acutis, a kdo dosud neznal tohoto mladého svatého, ten ho poznal. Spojení jeho mládí s láskou k Ježíši, zvláště k Ježíši v eucharistii, je velmi sympatické. Díky tomu se také mohli účastníci zamýšlet nad svým osobním vztahem k velkému daru, kterým je eucharistie. Zvláště zajímavé bylo povídat si o eucharistických zázracích ve světě. Děti se také zapojily do práce na faře, za což jim patří díky. Skvělé hry, modlitba v kapli, adorace v kostele, exkluzivní kuchyně, pohodová atmosféra, výborní organizátoři (Alena Lišková, Marie Jordánková, sestra Viannea a Jana Fousková) – to je jen výběr z hlavních charakteristik společně stráveného víkendu. Díky všem. (FB PADZ)

Úklid fary u sv. Kříže

V sobotu 5. dubna 2025 se sešla bezmála dvacítka dobrovolníků, aby dala do pořádku přízemní prostory fary na Dolní České, jejíž první patro v předchozích měsících procházelo stavebními úpravami. Radost z toho, že farní hudební tělesa budou mít skoro po roce zase kde zkoušet a že četná společenství budou mít konečně opět střechu nad hlavou pro svá setkání, dodala všem brigádníkům sílu a energii. A to nemluvíme o výborné pomozánce od Gabči, která zároveň celou akci koordinovala. Různé „poklady“, které byly na faře snad od zlatých devadesátých, se odporoučely na sběrný dvůr, fara celkově prokoukla a zavoněla čerstvě vypranými záclonami. Tak at' se tam farníci cítí jako doma! (Pavla Vyhánková)

On je král

V postní době asi měsíc před Velikonocemi věnovalo 12 dětí z farností Dyjákovičky, Chvalovice, Vrbovec a Načeratice svůj volný čas k nácviku divadla. Pod vedením obětavé a trpělivé organizátorky Magdy Plačkové se scházely v místním kostele ke zkouškám divadelní hry „Ukřížovaný Král“. Vzešlo z toho krásné a zdařilé představení, které předvedly v místním kostele na Květnou

neděli. Velikonoční scénku zahrály také děti a všem, kdo přišli na Zelený čtvrtek do Hlubokých Mašůvek na křížovou cestu. Z tohoto dne byl moc pěkný a povzbudivý postřeh jednoho z dětských diváků, který na konec představení zareagoval zvoláním: „ON JE KRÁL!“. A k tomu stačí jen dodat: „...chce nám spásu dát a má nás stále všechny rád!“ (AV)

Křížová cesta pro děti

Na Zelený čtvrtek se v Hlubokých Mašůvkách sešly rodiny s dětmi, aby šly společně s Ježíšem jeho křížovou cestou. Nejdříve zhlédly ztvárnění pašijového příběhu v podání dětí z farností Dyjákovičky, Chvalovice, Vrbovec a Načeratice a poté se vydaly na křížovou cestu. Střídaly se ve čtení zastavení a děti poctivě zdobily každou kapličku květinami. Pod křížem pak všichni společně vytvořili velký kruh a pomodlili se Modlitbu Páně. Piknik v přírodě byl skvělou tečkou za tímto společným dopolednem. Bohu díky! (Jana Jelínková, FB PADZ)

Křížová cesta na Hradiště

Stejně jako každý rok i letos se na Velký pátek konala noční křížová cesta Gránickým údolím na Hradiště. Tma, světlo loučí, probouzející se jarní příroda a společenství mnoha různých lidí, to vše dotváří neopakovatelnou a působivou atmosféru závěru dne, ve kterém doprovázíme Ježíše při jeho utrpení. (red)

Setkání tří Marií

Kostel sv. Michala byl po celou zimu zavřený, ale na Bílou sobotu brzy ráno se tam u Kristova hrobu setkaly tři Marie. Tedy více než tři – celkem dvacet žen různého věku a stavu si mezi přípravami na svátky našlo chvíli, aby byly nablízku Ježíši. Přinesly s sebou všechny své starosti, zklamání,

propady a nejistoty a nechaly je tam, u Něj. Meditativní program citlivě vedený sestrou Vianneou byl mimo jiné nesen myšlenkou, že většina našeho života se odehrává právě v sobotu. V tichu a prázdnotě, kdy se zdánlivě nic neděje, všechno je jakoby mrtvé... Tolik bychom už chtěli nedělní radost, ale je třeba čekat, prožít sobotní den. Setkání zakončilo malé agapé a všechny „Marie“ se pak vrátily zářivým rámem do svých domovů a do svých sobot. S nadějí na to, že neděle přijde. (Pavla Vyhánková)

Malí hrdinové dneška dojali dospělé!

7. června se děti a rodiny vydaly pěšky z Únanova k Panně Marii do Hlubokých Mašůvek v rámci pouti Jubilejního roku. A ta jejich modlitba růžence? Měla neuvěřitelnou sílu! Bylo to něco mimořádného – poslouchat ty malé hrdiny, jak se modlí s takovou vážností a oddaností. (FB PADZ)

SETKÁNÍ SCHOL, SBORŮ A DALŠÍCH HUDEBNÍCH USKUPENÍ ZNOJEMSKÉHO DĚKANSTVÍ

Milí hudebníci našeho děkanství, rádi bychom Vás za odměnu pozvali na společně strávené odpoledne 27. září 2025 v zahradě na faře v Louce ve Znojmě. Zaspíváme si každé uskupení zvlášť (1-2 skladby), potom jednu všichni společně a nakonec se úplně neformálně bude zpívat a hrát, jak nám bude mílo. Občerstvení bude zajištěno, mokrá varianta také.

Důležité! Je potřeba se přihlásit do 7. září 2025 na emailovou adresu: gabca_cackova@seznam.cz

Prosím, uveďte název uskupení, kontaktní osobu a email či telefon, přibližný počet členů, kteří se plánují zúčastnit.

Těšíme se na všechny – dospěláky, mládež i děti, profesionály i amatéry, klasiku, chvály, hosanovky nebo klidné rock! Není to soutěž, je to přátelské setkání a moc rádi se se všemi potkáme!

Organizační tým: Gabriela Lazárková, Svatava Baráková, Pavel Lukeš, Aleš Kotrnc, Dalibor Brabenc

VÝROČÍ

17. června uplyne 30 let od kněžského svěcení **R.D. PETRA BARTOŇKA**, který v letech 1997–2003 působil jako správce loucké farnosti. V současnosti je farářem v Loděnicích.

17. června si připomeneme 25. výročí kněžského svěcení **P. STANISLAV LUKÁŠ BUCHTA** OPraem, který jako kaplan působil v letech 2009–2011 v loucké farnosti.

24. června si připomeneme 25. výročí kněžského svěcení znojemský rodák **R.D. PETR PAPOUŠEK**, který je v současnosti farářem v Deblíně.

26. června si připomeneme 20. výročí kněžského svěcení znojemský rodák **R.D. PAVEL LAZÁREK**, který je v současnosti farářem v Bílovicích nad Svitavou.

27. června uplyne 10 let od kněžského svěcení správce přímětické farnosti **R.D. MARKA COUFALA**.

30. června si připomeneme 35. výročí kněžského svěcení **R.D. IVO VALÁŠEK**. V současnosti spravuje farnost Klobouky.

6. července si připomeneme 40. výročí kněžského svěcení hradištský probošt **P. JOSEF HUDEC O.Cr.**

31. července oslaví 55. narozeniny **P. IRENEJ ROBERT ŠIKLAR OP**, který v letech 2001–2006 spravoval farnost sv. Kříže.

14. srpna oslaví 70. narozeniny znojemský rodák **Mons. KAREL SIMANDL**.

19. srpna uplyne 110 let od narození **P. OTTO OPÁLKY** (1915–1988), který v letech 1973–1988 spravoval farnosti Mašovice, Hradiště a Citonice. RIP

7. září uplyne 125 let od narození **R.D. VILÉMA KLIMA** (1900–1946), který v letech 1936–38 spravoval farnost sv. Mikuláše. RIP

14. října uplyne 180 let od smrti louckého faráře **R.D. JOSEFA SCHÖNA**. RIP

19. září oslaví 60. narozeniny **P. JANO QUIRIN BARNÍK OPraem.**, který v letech 2011–2018 působil v loucké farnosti.

30. září by se dožil 95 let zakladatel a dlouholetý redaktor našeho zpravodaje pan **JINDŘICH KANIA**. RIP

Neúnavný poutník

Foto: Radomír Muzikář / Člověk a víra

Dne 9. července oslaví své **70. narozeniny** dlouholetý znojemský děkan a farář u kostela svatého Mikuláše, **Mons. JINDŘICH BARTOŠ**.

Narodil se do zemědělské rodiny ve Vysočanech, přifařených k Bítovu, kam s rodinou docházel na bohoslužby. Po absolvování střední školy v Moravských Budějovicích vstoupil do kněžského semináře v Lito-měřicích, kde vystudoval bohosloví. Po dvouleté vojenské službě byl 28. června 1981 vysvěcen v Brně na kněze.

Kaplanskou službu vykonával nejprve v brněnské farnosti u baziliky Nanebevzetí Panny Marie a poté v Novém Městě na Moravě. V roce 1983 se stal správcem příměstské farnosti Přímětice a od té doby zůstal věrný Znojmu. Během svého působení v Příměticích několik let spravoval také excurrendo farnosti Únanov a Popice, kde se výrazně zasloužil o obnovu poutní kaple Panny Marie Bolestné.

V roce 1990 byl jmenován děkanem znojemského děkanátu, v jehož čele stojí dodnes. Kromě toho dohlíží i na sousední vranovský děkanát. Od 1. července 1993 působí jako farář u kostela sv. Mikuláše ve Znojmě. Několik let současně spravoval i farnosti v Popicích a Konicích. V roce 2014 převzal navíc správu farnosti u kostela sv. Kříže ve Znojmě.

Za dobu jeho působení byly kompletně opraveny kostely náležející k mikulášské farnosti a v současnosti probíhá také rekonstrukce farního kostela sv. Kříže. V roce 1992 stál u zrodu Nadace pro obnovu církevních památek děkanství znojemského, která se zasazuje o záchranu drobných sakrálních objektů na Znojmsku.

Za dobu jeho působení ve Znojmě prošlo farnostmi pod jeho vedením 24 jáhnů a 7 kaplanů. Za svou obětavou práci získal řadu ocenění. V roce 2007 mu brněnský biskup Vojtěch Cikrle udělil pamětní medaili Petra a Pavla. V roce 2010 jej papež Benedikt XVI. jmenoval kaplanem Jeho Svatosti. Od roku 2022 je také držitelem Ceny města Znojma za duchovní a pastorační činnost a osobní podíl na obnově církevních památek na Znojmsku.

Mons. Jindřich Bartoš je znám především jako neúnavný poutník. Pravidelně pořádá měsíční poutě do Hlubokých Mašůvek a Popic, každoroční poutě k Panně Marii Chlebové v rámci duchovního programu znojemského historického vinobraní, pěší poutě na Velehrad, na hradní kapli na Bítově, na Nový Hrádek a k prameni řeky Dyje. V jubilejním roce 2000 podnikl pěší pouť do Říma.

Pouť je jeho životem. Kéž ho na jeho životní pouti i nadále provází ochrana Panny Marie, které je velkým ctitelem.

Měl rád lidi a farníky znal jménem

V sobotu 7. června 2025 zemřel v Praze po těžké nemoci P. Pavel Klimovič OSB, který v letech 1974–1977 působil jako kaplan ve

znojemské farnosti sv. Kříže. Narodil se 25. března 1950 v Poštorné u Břeclavi. V roce 1969 vstoupil do řádu salesiánů. Na kněze byl vysvěcen v roce 1974 v Brně. V roce 1978 nastoupil na základní vojenskou službu. Mezi lety 1980 a 1983 působil v Brně. Poté byl přeložen do Kostelního Vydří. V letech 1990–1992 spravoval farnost v Brně-Lišni. Mezi roky 1995–2005 byl členem řádu paulánů, poté se vrátil k salesiánům.

Od roku 2005 působil v komunitě salesiánů v Kobylisích a zastával funkci faráře ve farnosti Praha-Bohnice. Od roku 2024 zde byl výpomocným duchovním. Otec Pavel se charakterizoval těmito slovy: „Mám rád lidi a farníky znám jménem.“

Ať ho Náš Pán přijme do své radosti!

Kalendář akcí

14.6 So	poutní mše sv. ke cti Nejsvětější Trojice v kostelíku v Oblekovicích – Bohumilicích v 18 h
15.6. Ne	POUŤ U SV. ANTONÍNA NA HRADIŠTI v 15 h pouť Českého rozhlasu v Hl. Mašůvkách v 15 h Božítělový průvod kolem kostela sv. Mikuláše po 9. mši sv. první svatě přijímání v Hnanicích v 10 h
19.6. Čt	slavnost TĚLA A KRVE PÁNĚ – mše sv. jako ve čtvrtek
20.6. Pá	koncert u sv. Michala ke dni hudby v 19 h – Znojemští hudebníci
22.6. Ne	Božítělový průvod s dětmi u Sv. Kříže po mši sv. v 10 h
25.6. St	modlitba u Svatého Kamene za Hnanicemi s rakouskými věřícími v 19 h
4.7. Pá	první pátek od 15 h sv. zpověď a adorace u Sv. Kříže, v 17 h mše sv.
5.7. So	SLAVNOST SV. CYRILA A METODĚJE , mše sv. v 8 h u Sv. Kříže a v 9 h u Sv. Mikuláše se křtem dospělého, v 18 h u Sv. Kříže bohoslužba slova mše sv. v Dyjákovičkách v 10 h (i za neděli) HLAVNÍ POUŤ V HL. MAŠŮVKÁCH , 17 h procesí z plenkovické křížovatky, 17.30 h přivítání poutníků před kostelem, program pro děti, 17.45 h růženec u pomníku. 18.30 mše sv. a světelný průvod na Kalvárii
6.7. Ne	pokračování HLAVNÍ POUTI V HL. MAŠŮVKÁCH , mše sv. v 6.00, 7.30, 9.00 a 10.30 h, ve 12 h koncert v kostele, ve 13 h křížová cesta na Kalvárii poutní mše sv. v Lechovicích v 10 h mše sv. u pramene řeky Dyje (Panenská Rozsíčka u Třeště) v 15 h ZPÍVANÉ NEŠPORY A SETKÁNÍ NA FAŘE U SV. MIKULÁŠE spojené s oslavou 70. narozenin otce Jindřicha v 16.30 h
13.7. Ne	POUTNÍ MŠE SV. V PŘÍMĚTICÍCH ke cti sv. Markéty ve 14.30 h, následně FARNÍ DEN na farní zahradě měsíční modlitba v Popické kapli v 15.45 h
20.7. Ne	poutní mše sv. v kapli sv. Eliáše na Hradišti v 10.30 h koncert Znojemského hudebního festivalu u Sv. Michala v 19 h
25.7. Pá	koncert Znojemského hudebního festivalu ve Svatováclavské kapli ve 21 h
27.7. Ne	POUŤ KE CTI SV. JAKUBA v 15 h v Konicích, následně přátelské posezení s hudbou a občerstvením u kostela koncert Znojemského hudebního festivalu u Sv. Mikuláše v 19 h
1.8. Pá	SLAVNOST PORCIUNKULE , první pátek, mše sv. v 8 a v 17 h u Sv. Jana Křtitele, celý den výstav Nejsv. Svátosti, příležitost ke sv. zpovědi 7.30–11 h a 15–17 h
2.8. So	první sobota – měsíční pouť v Hl. Mašůvkách v 17 h, pouť nemocných a hendikepovaných, pěší v 16 h z Bojanovic
3.8. Ne	mše sv. na Novém Hrádku u Lukova v 18 h
8.8.	sv. Dominika, adorační den u Sv. Kříže, mše sv. v 8 a v 17 h

10.8. Ne	měsíční modlitba v Popické kapli v 15.45 h mše sv. v Čížově v 18 h
17.8. Ne	pouť na hradě Bítově v 11 h, začátek u studánky v 10.45 h mše sv. u Sv. Mikuláše v 9 h, P. Simandl při životním výročí
18. – 23.8.	PĚŠÍ POUŤ Z VRANOVA A ZNOJMA NA VELEHRAD , vychází se 19.8. v 6.30 h z kostela sv. Mikuláše
21. – 23.8.	PĚŠÍ POUŤ RODIN S DĚTMI Z KORYČAN NA VELEHRAD , zahájení v 18 h v kostele v Koryčanech, v pátek v 9 h přes Klimentek lesními cestami do Buchlovic, dobrodružná hra, v 19 h bohoslužba v Buchlovicích, v sobotu cesta na Velehrad, přespání a návrat řidičů zajištěn, přihlášky a dotazy Pavel Lukeš: lukesp1@seznam.cz nebo Whatsapp 777 255 924
23.8.	mše sv. na závěr pěší pouti v 10.30 h na Velehradě
31.8. Ne	žehnání žákům, studentům, učitelům a vychovatelům na začátku školního roku při mši sv. v Louce, v Šatově a v Havranicích
5.9.	první pátek , od 15 h adorace a sv. zpověď u Sv. Kříže
6.9. So	první sobota – měsíční pouť v Hl. Mašůvkách v 17 h, pouť zemědělců dožínková, pěší v 16 h z Kravska, Plenkovic
8.9. Po	POUTNÍ DEN U OBRAZU P. MARIE ZNOJEMSKÉ , mše sv. v 8 a v 18 h u Sv. Kříže
12. – 13.9. Pá-So	ZNOJEMSKÉ VINOBRANÍ S PODĚKOVÁNÍM ZA ÚRODU , v pátek mše sv. v 17 h u Sv. Mikuláše, v sobotu mše sv. ve 12 h u Sv. Mikuláše (večerní nebude)
14.9. Ne	svátek Povýšení sv. Kříže , mše sv. v 8 a v 10 h u Sv. Kříže měsíční modlitba v Popické kapli v 15.45 h
26.9. Pá	Svatováclavský koncert v kostele Nanebevzetí Panny Marie a sv. Václava v Louce v 19 h
27.9. So	přehlídka schol a dalších hudebních uskupení děkanství na faře v Louce ve 13 h
28.9. Ne	SV. VÁCLAVA – POUTNÍ MŠE SVATÁ V LOUCE v 15 h, následně přátelské setkání na loucké faře

TÁBOR PRO KLUKY – DYJÁCKÁ CHALOUPKA na faře v Olbram-kostele od 6. do 12. 7., přihlášky na e-mail: rada.c@centrum.cz, tel.: 777 658 926 nebo u P. Marka Coufala

TÁBOR V ROHÁCH od 2. do 9. 8. pro starší děti, a od 9. do 16. 8. pro mladší děti, přihláška: tabor.rohy-krp@email.cz, tel. Petr Weiss: 773 981 620

Sledujte dění ve farnostech na:

webu: www.dekanstvi.cz

facebooku: **Pastorační aktivity děkanství Znojmo**

Webové stránky farností:

www.farnostznojmo.cz

www.farnostlouka.cz

fatymprimetice.cz

Život farností Znojma vydává Římskokatolická farnost u kostela sv. Kříže, Znojmo (Dolní Česká 312/3, 669 02 Znojmo, IČ: 49440594). Registrováno Ministerstvem kultury pod č. E 11690. Redakční rada: Eliška Juráková, Marie Křížová, Petra Bláhová, Pavla Vyháňková, Ondřej Lazárek. Za obsah článku odpovídá autor. Adresa redakce: farni.zpravodaj@outlook.cz. V elektronické podobě je časopis dostupný na www.farnostznojmo.cz. Číslo 2/2025 vyšlo 13/06/2025 ve Znojmě v nákladu 500 výtisků. **Uzávěrka příštího čísla je 11. září 2025.**